

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Brigai Sergiu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 septembrie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Martîn Leonid Gheorghe, *născut la 07 noiembrie 1973, originar și domiciliat în mun. Chișinău, or. Durlești, str. Viilor nr. 61.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: *29.02.2016 – 13.05.2016;*

Instanța de apel: *10.06.2016 – 07.09.2016;*

Instanța de recurs: *24.10.2016 – 23.11.2016.*

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 13 mai 2016, Martîn L. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201/1 alin. (1) Cod penal, la 7 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat de la Martîn L. în folosul statului cheltuielile judiciare în sumă de 57 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Martîn L., urmărind scopul aplicării violenței fizice și psihice față de sora sa Martîn D., cu care conlocuiește pe adresa mun. Chișinău, or. Durlești, str. Viilor 61 și astfel fiind, conform art. 133¹ lit. a) Cod penal, membri de familie, dându-și seama de caracterul prejudiciat al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopul său, începând cu vara anului 2015, a aplicat violența fizică și psihică față de Martîn D., acțiuni exprimate prin adresarea diferitor

cuvinte necenzurate ce înjosesc onoarea și demnitatea persoanei precum și prin aplicarea de lovituri cu pumnii și picioarele peste față, corp, membre, provocând astfel părții vătămate Marțin D., dureri fizice și suferințe psihice.

Tot el, la 06 februarie 2016, aproximativ la ora 18⁰⁰, aflându-se pe adresa indicată mai sus, fiind în stare de ebrietate alcoolică, acționând cu intenție directă, urmărind scopul aplicării violenței fizice și psihice față de sora sa Marțin D., în urma unui conflict verbal produs, a numit-o cu cuvinte necenzurate, după care, a aplicat din nou față de Marțin D. violența fizică exprimată prin aplicarea multiplelor lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea capului, feței și a corpului, cauzând astfel părții vătămate Marțin D. dureri fizice și leziuni corporale sub formă de edem al țesuturilor moi pe cap, echimoză și edem a țesuturilor moi la nivelul feței, echimoză la nivelul buzei superioare, care se califică conform concluziei raportului de expertiză medico-legală nr. 409/D din 24 februarie 2016, ca vătămare corporală neînsemnată.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, prima instanță a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului Marțin L. întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 201/1 alin. (1) Cod penal.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către avocatul Caragia E. în interesele inculpatului Marțin L. care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia, executarea pedepsei să fie suspendată în baza art. 90 Cod penal.

În argumentarea apelului declarat, avocatul Caragia E. a indicat că prima instanță a stabilit o pedeapsă prea aspră în raport cu fapta prejudiciabilă săvârșită de către inculpat.

În cadrul ședinței de judecată Marțin L. a recunoscut vina și a făcut declarații referitor la circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea, respectiv acesta a fost provocat de victima Marțin D., care i-a aruncat cu un pahar de vin în față. Această infracțiune a fost comisă în contextul unor circumstanțe familiale grele, respectiv în familie au avut loc mai multe decese, fapt care a tensionat atmosfera în acea perioadă. De altfel, cearta a izbucnit anume din cauza că Marțin L. a rugat-o pe sora sa Marțin D. să intervină pentru a-l determina pe tatăl lor să îi dea mașina pentru a-și ajuta rudele la înmormântări, însă discuțiile au deviat, transformându-se într-un conflict în familie.

Apelantul a mai menționat că inculpatul Marțin L. a conștientizat gravitatea faptelor sale, consecințele acestor fapte și poate fi reeducat fără izolarea acestuia de societate.

Totodată, a considerat că instanța urma să țină cont și de solicitările părții vătămate, care a rugat instanța de judecată să nu aplice o pedeapsa cu închisoarea fratelui său, deoarece acesta în ultima vreme era liniștit, are copii minori de întreținut, are familie și crede că a înțeles deja că a greșit și se va corecta.

În concluzie, avocatul a indicat că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința lui Marțin L., ar constitui o șansă acordată de instanță inculpatului pentru a demonstra că se poate corecta fără a fi izolat de societate, ar scuti statul de cheltuielile pentru întreținerea unui deținut, care de altfel nu sunt deloc ne semnificative, ar permite

inculpatului să se întrețină singur și să-și întrețină familia, ar constitui o motivare să justifice încrederea acordată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 septembrie 2016, apelul declarat de către avocatul inculpatului a fost admis, inclusiv din oficiu în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, sentința a fost casată parțial, în partea încasării prejudiciului cauzat, rejudecată cauza în această parte și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care a fost respinsă acțiunea civilă înaintată de către acuzatorul de stat împotriva lui Marțin L. cu privire la încasarea prejudiciului cauzat în sumă de 57 lei.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. În argumentarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că prima instanță, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală, pe care suplimentar și minuțios le-a verificat în ședința de judecată, precum și probele materiale, cărora le-a dat o apreciere din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind toate aspectele de fapt și de drept, corect a concluzionat asupra vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (1) Cod penal, încadrarea juridică a acțiunilor acestuia fiind justă.

Totodată, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a individualizat pedeapsa stabilită inculpatului, fiind în corespundere cu prevederile art. 61 și 75 Cod penal.

Însă, instanța de apel a menționat că prima instanță neîntemeiat a admis integral solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul condamnatului și a dispus încasarea de la Marțin L. a sumei de 57 lei în contul statului.

În contextul dat, instanța de apel a apreciat ca fiind nefondată solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpatul Marțin L. în contul statului a prejudiciului cauzat în urma efectuării expertizei medico-legale în privința părții vătămate Marțin D. în mărime de 57 lei, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

Astfel, instanța de apel a reținut că, normele procedural penale nu prevăd expres achitarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare, ceea ce constituie cheltuieli pentru efectuarea expertiză.

În concluzie, instanța de apel a considerat că, prevederile legale la care face trimitere acuzatorul de stat, nu prevăd astfel de cheltuieli, ce pot fi încasate din contul inculpatului. Astfel, aceste norme procedurale invocate de acuzatorul de stat și menținute de prima instanță în conținutul sentinței atacate nu reglementează încasarea din contul condamnatului a mijloacelor bănești, cu titlul de cheltuieli pentru efectuarea expertizei, care sunt achitate din bugetul de stat.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, acuzatorul de stat a contestat-o cu recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței primei instanțe.

În motivarea recursului acuzatorul indică că la examinarea prezentei cauze, procurorul a solicitat încasarea de la inculpatul Marțin L. în contul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 57 lei, care constituie cheltuieli pentru efectuarea raportului de expertiză medico-legală nr. 409/D din 24 februarie 2016.

Prin urmare, se constată că soluția instanței de apel de a casa sentința referitor la încasarea cheltuielilor de judecată contravine normelor procesual penale în vigoare.

Astfel, potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală „Cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.” Potrivit alin. (3) a aceleiași norme „Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate”. Aliniatul (3) a normei indicate este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces. Totodată legislatorul a expus suficient de clar în art. 229 Cod de procedură penală obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare de către condamnat.

Concluzionând, indică că în situația când art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, stipulează direct că inculpatul suportării cheltuielilor judiciare, soluția instanțelor judecătorești de a respinge încasarea acestor cheltuieli este greșită.

Cele expuse supra, relevă asupra faptului, că instanța de apel n-a îndeplinit cerințele stipulate în prevederile art. 101, 394, 414 Cod de procedură penală.

În drept, recurentul își întemeiază recursul pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, or în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal, reieșind din textul recursului declarat, constată că alegațiile recurentului, se încadrează în temeiul de casare prevăzut de pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod

de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Însă, în esență recurentul critică decizia instanței de apel în latura civilă a acesteia, prin care s-a respins acțiunea civilă înaintată de acuzatorul de stat împotriva lui Marțin L. cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 57 lei.

Așadar, în privința acestor alegații, verificând materialele dosarului în raport cu argumentele din cererea de recurs, Colegiul penal conchide că acestea sunt vădit neîntemeiate și explică următoarele.

Recurentul solicită în baza art. 227 Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizei medico-legale în mărime de 57 lei, motivând că legea nu obligă statul să suporte cheltuielile judiciare, ci doar să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces.

În această ordine de idei, Colegiul penal menționează că argumentele invocate de către recurent în susținerea solicitării înaintate sunt neîntemeiate, deoarece art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală).

Tot aici, Colegiul penal consideră necesar de a face trimitere la prevederile alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, care stipulează că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat.

Drept urmare celor invocate, se indică că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Astfel, se reține că expertiza medico-legală a fost ordonată de către organul de urmărire penală în vederea constatării gradului vătămărilor cauzate părții vătămate Marțin D. în urma săvârșirii infracțiunii de către inculpatul Marțin L., fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

În sensul dat, Colegiul penal constată faptul că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statutului.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că instanța de apel corect a ajuns la concluzia, de a admite apelul declarat de către avocatul Caragia E. în numele inculpatului din alte motive, casând sentința contestată doar în latura civilă.

Așadar, în virtutea considerentelor expuse supra, constatând că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și soluția instanței de apel, nefiind identificată de instanța de recurs prezența vreunei erori judiciare, care ar putea servi drept temei de casare a deciziei recurate, Colegiul penal consideră ca fiind neîntemeiate criticile formulate de către acuzatorul de stat în cererea de recurs ordinar supus judecării, respectiv se decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Brigai Sergiu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 septembrie 2016, în cauza penală privindu-l pe **Marțin Leonid Gheorghe**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 23 decembrie 2016.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru